

ILUSTRATĂ DE PE MUNTELE GĂINA

Cel mai mulți dintre noi, cel de dincoace de Carpați am intrat în Țara Moșilor o dată cu Geo Bogza. Ce-i drept despre târgul de fete de pe Muntele Găina auzisem încă din copilărie, dar pe moși, și țara lor de piatră am cunoscut-o abia atunci când am citit „O femeie mânăncă un măr” și „Un om a trecut peste munți”. La Bogza oamenii erau „cu cojoace enorme de piele de oaie întoarse pe dos... pe vârful capului, cei mai mulți dintre ei, poartă abia o tichiută, o pălărie plată, ca o farfurie întoarsă cu fundul în sus... Ei poț rătăci o vreme prin țară, cu ciubăre sau alte treburi. Dar de la un timp îi prinde dorul și nimic nu-i mai poate opri să se întoarcă acasă... Sărăcia în Țara Moșilor, e sărăcie lucie... Din tot ceea ce a născocit civilizația modernă, ei nu intră în contact nici cu lumina electrică nici cu cinematograful...” Cine nu-și amintește de acel „lucru cel mai senzațional”, cum îl numea Bogza: „o legătură de lemne, aduse cu spinarea, opt lei”. Și mai la vale: „Un om cu un cal de căpăstru, iar pe spinarea calului o pereche de desagi, așa e viața în Țara Moșilor”.

În România dintre cele două războaie mondiale s-a făcut mult zgomoț în jurul lor. Făgăduieli deșarte curgeau gîrlă în preajma tuturor alegerilor.

Emil Isac poetul care scrisese pe vremuri:

„Plugul ară, plugul ară...
Și în urma lui e sară.
Plugul ară, plugul ară...”

„In zadar ari măi frăține.
Soarta ta e tot de cine.
Tot de cine...”

avea să ne lase între „Notițele sale” și acele rînduri despre „Moși” din care însemn mai la vale:

„Ați ajuns și voi la modă, urmași ai lui Avram Iancu. Pînă azi nu prea mult s-a știut despre voi. Ați fost coeficientul național, des folosit în matematicile naționaliste — dar puțini, foarte puțini s-au interesat de voi... Trenul... duce de la Turda la Abrud puțin, foarte puțin griu și multe promisiuni... Acum, Moșilor nu le trimiteți nici sfaturi, nici vorbe frumoase — ci piine căci o cer...”

Mă aflu la sfîrșitul săptămîinii trecute undeva în apropiere de Alba Iulia la poalele de răsărit ale Munților Apuseni. Și măcar că simbătă era Sfîntul Ilie, oamenii erau la cîmp stringîndu-și griul. Cea mai mare parte era însă la fin, căci așa cum îmi spunea și Florian Hada, președintele colectivei din Ighiu, „finul n-are sîrbătoare” Duminică era țirg pe Muntele Găina. Am pornit în simbăta aceea, pe valea Ampoiului, pe calea Moșilor așa cum arătau și tablouele de pe casele din Alba, spre Zlatna, și de acolo la Abrud, iar de-aici către Cîmpeni. Ispita era mare. Ne duceam către țirg, dar harta și gîndurile ne trăgeau și către Tebea, și către Albac, și către Avram Iancu. La Cîmpeni, simbătă după-amiază era o incurcătură de oameni, camioane, autobuze și motocicletele de nu mai știai pe unde s-o iei. Drumul îngust de pe valea Arieșului Mic ne-a purtat, cu greu, pentru că spre Avram Iancu erau înconlate și înaintau cu grabă toate acele mijloace mecanizate pomenite mai sus.

În centru, la Avram Iancu, era un alt furnicar de oameni, autocamioane, autobuze, turisme și motocicletele.

În sat, de la centru, pe vale în sus, în fiecare curte cite cel puțin un mijloc de transport, dacă nu mai multe. Și oamenii se foiau pregătîndu-și salașele prin case, prin poduri, prin șuri, sub corturi sau de-a dreptul sub cerul înstelat. După vreo trei kilometri de la centrul satului am oprit în dreptul unei căsuțe lunguiețe lingă care duduia un motoras. Era sala cinematografului sătesc din cătunul Tîrsa. Un afiș lipit pe peretele cinematografului anunța pe a doua zi spectacolul Ansamblului „Ciocîrlia” pe munte la Găina. Acolo am făcut cunoștință cu baci Dumitru, viitoarea noastră gazdă. Moș Chira Dumitru, de șasezeci și șase de

Primii pași

ani, născut, crescut în Avram Iancu a făcut armata și la unguri și la romîni. A fost mai întii prizonier în Italia la Taranto. De acolo trei batalioane de romîni s-au imbarcat pe „Semiramis” trecînd prin Constantinopol spre Constanța și de-aici la Făgăraș. Pe unii i-au luat la grăniceri, pe alții la jandarmi. El a rămas la partea sedentară liberîndu-se în douăzeci și unu de la Fălticeni.

Cunoaște țara căci, moș fiind, drumurile i-au fost aproape.

— Pînă la București sînt 544 kilometri. Pînă la Brașov 359. De la Brașov la București sînt 175.

Chira Dumitru spune că părintele său, Ion Chira, pe cînd era copil l-a văzut pe Avram Iancu venînd pe la Găvrila Chira, tatăl acestuia.

În noaptea aceea s-a scurs în chiote și cîntece mult popor spre munte, unde-au înnopțat sub acoperămint de pădure și s-au încălzit la focuri de vreascuri. Noi am pornit cu baci Dumitru, dimineață, pe la patru. Mergeau la ceasul acela mulțime de oameni, care poposiseră în sate. Erau localnicii din Vidra și din Vidrișoara, din Avram Iancu și din Tîrsa, împreună cu neamurile venite de departe, de la Cluj și de la Turda, din Abrud și de la Abrud, de la Zlatna și Hunedoara. Pentru că baci Dumitru se saluta cu

CONSTANTIN PRISNEA

(Continuare în pag 4-5)

JOC DE BĂTRÎNI

Porniră-ncet, cu pasul apăsă
apoi în țureș îndrăcît de strună
se-nvrîtețiră-n marginea de sat
ocouri vii trezind din vreme străbuna.

Surd bubuia pămîntul sub picior
reamintind de anii grei, de pară,
cînd răvrîțîi, strămoșii lor
porneau cu torța hore peste țară,

Cînd pîrjoleau conace boleroști
și-i judecau pe domni pe la rîscrucă,
ca zori de foc și scapere-n fureșii
și alte vremi nepoșii să apuce.

Din traul lor bătuți de nenoroc
au izvodit, ca flori din neagră tîmă,
doinări de jale, măiestritul joc —
vîl mărturisii în anii de lumină.

Icoane vechi din vreme dezgropînd
un brîu jucau pe o estradă moșii...
Și-un vînt sprînzar îi săruta pe rînd
și flutura în jur cravate roșii.

MIHAIL CALMICU

MANIFESTĂRI CULTURALE ÎN AER LIBER

In această vară, paralel cu activitatea desfășurată la sediile instituțiilor culturale, la orașe și sate, a luat amploare și organizarea manifestărilor cultural-artistice în aer liber. Având un conținut bogat și variat, ele prilejuiesc oamenilor muncii o odihnă plăcută și recreativă, le îmbogățesc cunoștințele din diferite domenii.

În raionul Sf. Gheorghe, Comitetul pentru cultură și artă, în colaborare cu organizațiile de masă (de tineret, sindicale și U.C.F.S.), a luat încă de la începutul verii măsuri pentru buna organizare și desfășurare a manifestărilor cultural-artistice și sportive în aer liber.

În parcul orașului, orchestre ale diferitelor instituții din oraș susțin cu regularitate concerte muzicale. Tot în parc a fost instalat un ecran unde în fiecare marți și joi rulează filme documentare, iar pe stadionul sportiv se organizează manifestări cultural-sportive de mare amploare.

O grijă deosebită s-a acordat și organizării serbărilor cîmpenești, a duminicilor cultural-sportive la sate. Ele s-au bucurat peste tot de o largă participare a oamenilor, dornici să petreacă o zi plăcută și instructivă în aer liber. Așa, bunăoară, la serbarea cîmpenească de la Zălan au participat aproape o mie de colectiviști, iar la cea organizată în comuna Angheluş — peste șapte sute. La reușita acestor manifestări și-a dat concursul un mare număr de formații artistice din diferite localități, serbările cîmpenești transformându-se deseori în adevărate confruntări artistice. La duminica cultural-sportivă din Bodoș au susținut spectacole zecce formații, iar la serbarea cîmpenească din Șugaș au participat peste 300 de artiști amatori. Programarea în număr mare

a formațiilor artistice la manifestările culturale în aer liber este un lucru deosebit de bun. Astfel, pe de o parte se asigură spectacole numeroase și variate, iar pe de altă parte le dă posibilitatea de a avea o activitate permanentă și în perioada de vară.

Grija pe care Comitetul raional de cultură și artă o acordă manifestărilor culturale în aer liber reiese și din faptul că de la începutul verii și pînă în prezent, aproape duminică de duminică, s-au organizat asemenea manifestări în satele raionului. În ultima vreme au avut loc astfel de acțiuni la Angheluş, Zălan, Belin Vale, Bodola, Valea Zălanului, Bodoș și în alte localități. Cum s-au desfășurat aceste manifestări și ce au oferit ele participanților din punct de vedere distractiv și instructiv? Oamenii prezenți la aceste manifestări au avut prilejul să vizioneze spectacole variate și de un bun nivel artistic date de formațiile (orchestre, coruri, brigăzi artistice de agitație, de dansuri și de soliști) din diferite localități. De asemenea, au asistat sau chiar participat la competiții sportive și diferite concursuri distractive ca alergări în sac, tracțiunea cu frînghia etc. Toate acestea au făcut ca oamenii să se simtă bine la aceste manifestări, să le fie asigurată o odihnă plăcută, recreativă după o săptămîină de muncă. Totuși, serbările cîmpenești și celelalte acțiuni în aer liber puteau fi mult mai variate, cu programe mai bogate (nu numai spectacole artistice și activități sportive peste tot), folosindu-se o gamă mai largă a formelor și mijloacelor muncii culturale. Manifestările cultural-artistice în aer liber, care adună la un loc pe o zi întreagă mase mari, trebuie ca prin programele lor să corespundă cerințelor distractive și educative a diferitelor categorii de oameni, să asigure o îmbinare judicioasă a acțiunilor distractive cu cele cultural-educative. Serbările cîmpenești, duminicile cultural-sportive care s-au desfășurat în raion ar fi fost mult mai interesante și atrăgătoare dacă ar fi cuprins și alte activități decît cele amintite. S-ar fi putut organiza, bunăoară, în cadrul lor, întîlniri cu brigada științifică, sărbătorirea brigăzilor frunțase și a colectiviștilor frunțasi din localitatea respectivă, concursuri „Cine știe, câștigă” pe diferite probleme, concursuri ghicitori pe teme literare sau muzicale etc.

Mult mai variate și mai complexe ca manifestări sînt prevăzute a fi serbările secerișului și ale recoltelor. În raionul Sf. Gheorghe se vor organiza asemenea serbări la Brăduț, Hăghig, Ozun și Valea Crișului, cu participarea unui număr mare de colectiviști din localitățile învecinate. Pentru aceste serbări se pregătesc care alegerice, sînt prevăzute vizite la gospodăriile colective din comunele respective, expuneri ale președinților și brigadierilor și multe alte manifestări cultural-educative și distractive.

În raionul Sf. Gheorghe există toate condițiile pentru ca manifestările cultural-artistice în aer liber să aibă programe mai variate și un conținut mai bogat, să prilejuiască o odihnă plăcută și să contribuie mai din plin la îmbogățirea cunoștințelor cultural-științifice ale oamenilor muncii de la sate.

Port național din Bicazul ardeleanesc

PRESEDINȚI CONFERENȚIARI

La căminele culturale din raionul Ciuc întîlniți deseori președinți de gospodării colective susținînd expuneri sau conferințe în fața unor săli arhipe. Francisc Miklos din Toplița-Ciuc, Ignajiu Gall din Sîntimbru, Iosif Marton din Dănești și alți președinți de gospodării au vorbit nu numai în satele lor, ci, de multe ori, au urcat și pe scenele căminelor culturale din alte localități să împărtășească colectiviștilor de acolo din experiența gospodăriilor lor.

Pe Ignajiu Gall, președintele gospodăriei din Sîntimbru îl cunosc bine colectiviști din multe sate ale raionului nu numai ca pe un președinte destoinic, dar și ca pe un bun conferențiar. Colectiviștii din Cetățuia și Ciucsingorgiu țin minte expunerile pe care le-a susținut aici despre grija gospodăriei din Sîntimbru față de bătrîni. Cînd le-a vorbit despre această problemă el nu s-a rezumat numai la descrierea felului în care se îngrijește gospodăria de oameni care nu mai pot lucra; le-a arătat și felul cum au reușit să le asigure bătrînețe fără griji datorită faptului că membrii gospodăriei au muncit și muncesc încontinuu pentru întărirea colectivei, pentru dezvoltarea tuturor sectoarelor de producție.

Membrii gospodăriei din Mădăraș au avut multe de învățat din conferința ținută recent de Iosif Marton, președintele gospodăriei din Dănești despre „Importanța și rentabilitatea creșterii animalelor în gospodăria colectivă”. Pe baza experienței gospodăriei din Dănești el a lămurit oamenilor toate aspectele problemei. Le-a arătat, de pildă, importanța pe care o au construirea de adăposturi ieftine și bune, asigurarea bazei furajere, selecționarea și îngrijirea științifică a animalelor precum și grija pe care au acordat-o colectiviștii din Dănești pentru dezvoltarea acestei ramuri importante de producție.

A avut, de asemenea, un ecou adînc în rîndurile colectiviștilor din Mînsentea și expunerea făcută de Francisc Miklos, președintele gospodăriei din Toplița-Ciuc, despre „Organizarea muncii în gospodăria colectivă”. Vorbitorul a expus amănunțit felul cum sînt organizate și cum muncesc brigăzile și echipele din toate sectoarele gospodăriei pe care o conduce.

În planul de măsură pe care Comitetul raional pentru cultură și artă l-a întocmit recent pe baza hotărîrilor ședinței plenare a Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă privind munca cultural-educativă în condițiile satului colectivizat, s-a prevăzut ca în colaborare cu Consiliul agricol raional să se intensifice trimiterile de președinți conferențieri din gospodării mai puternice pentru a populariza experiența lor înaintată. S-au prevăzut asemenea acțiuni pentru fiecare duminică. Pe baza acestui plan, președinții gospodăriilor agricole colective din Toplița-Ciuc, Dănești, Sîntimbru, conferențieri buni și cu experiență, vor ține expuneri la Sîndomic, Mînsentea, Ciucsingorgiu, Armășeni și în alte localități. Așa, de exemplu, președintele gospodăriei din Sîntimbru și brigadierul zootehnic din aceeași gospodărie vor vorbi la Plăieși și Casinul Nou despre „Creșterea animalelor” și despre „Importanța furajului siloz”. Președintele gospodăriei din Dănești va vorbi colectiviștilor din Tomești despre experiența dobîndită în dezvoltarea sectorului zootehnic. Sînt prevăzute, de asemenea, conferințe despre organizarea muncii în G.A.C., despre căile de întărire și dezvoltare a gospodăriei și altele în comunele Bancu Mihăileni, Sîncreieni și în alte localități.

Nuntă colectivistă

Frumos mire se-mpreună
Cu o floare de cunună.
Colectivei fală sînt
Că-nfloresc al ei pămînt;
Amîndoi dintr-o brigadă,
Veni satu-ntreg să-i vadă —
De trei zile pînă-n zori,
Tot petrec după viori.
Iar acuma, nune mare,
Gata-i vremea de plecare;
Ostenesc cei vornicei
Să ridice zestrea ei:
Perini, moi și rod cu orav'
C-a fost vara bun grînaru'
Lîngă teancul de velinți,
Dragostea de la pămînti.
Hai la casa numai piatră
Că-l de mire ridicată,
A făcut-o cu pridvor
Să vii la ea mai cu dor.
Și vă mai dăm zestre dragă,
O gospodărie-ntreagă,
Mîndre turme și livezi
Cîmpul cît cu ochii vezi.

Auzit în comuna Sălaș,
raionul Hațeg, regiunea Hunedoara de ION SOCOL.

ÎNAINTE ȘI DUPĂ EXCURSIE

Încă în iarna trecută, la deschiderea învățămîntului agricol de masă, consiliul de conducere al gospodăriei colective din Arcuș, regiunea Brașov, a promis celor mai buni cursanți o excursie prin cîteva orașe ale țării. Recent, 50 de colectiviști, cei mai buni elevi ai cercurilor agrozootehnice și care au aplicat în munca lor de zi cu zi cunoștințele dobîndite la cursuri, au plecat într-o excursie cu itinerarul: Tg. Mureș, Cluj, Turda, Sibiu și Alba Iulia. Căminul cultural n-a trecut cu vederea acest eveniment care a stîrnit mare interes în întreaga comună. În timp ce excursioniștii se pregăteau de drum, directorul căminului cultural, învățătorul Emeric Domokoș, se gîndea deja la întoarcerea grupului, la felul cum ar putea folosi această acțiune pentru îmbogățirea cunoștințelor oamenilor din sat. Cu aproape o săptămîină înainte de plecare, directorul căminului cultural a ales dintre excursioniști pe cei mai pregătiți, buni vorbitori și cu un dezvoltat spirit de observație. A discutat cu ei ce anume să urmărească mai îndeaproape, i-a rugat să-și noteze pe îndelete explicațiile primite și propriile lor impresii. Pregătea încă de pe atunci oamenii pentru expunerile ce urmau să se țină după întoarcere, în fața celorlalți colectiviști.

Căminul cultural avea de-acum o oarecare experiență în organizarea excursiilor pentru lărgirea orizontului cultural și științific al colectiviștilor, pentru popularizarea realizărilor regimului nostru democrat-popular, a frumuseților patriei noastre. Cu cîteva timp în urmă, un grup de colectiviști în frunte cu președintele gospodăriei, fusese într-o excursie la Brașov, Cluj, Tîrnăveni, vizitase fabrica de tractoare din Brașov, cîteva gospodării colective frunțase și alte obiective interesante. La întoarcerea lor, căminul cultural a organizat la sediu întîlniri între grupul de excursioniști și

puneri în discuție de Ludovic Csaki, președintele gospodăriei, de brigadieri și alți colectiviști, despre uzinele și gospodăriile colective pe care le-au văzut.

Cînd cursanții cercului s-au întors din excursie, căminul cultural a fost luat oarecum prin surprindere. A fost nevoit — la cererea colectiviștilor — să organizeze pe loc întîlniri cu excursioniștii, care să le povestească despre locurile pe unde au umblat. Așa s-a întîmplat, că la două zile după sosire, la locurile de muncă, în pauza de masă, colectiviștii au și ascultat relatări despre itinerarul făcut.

La sectorul zootehnic, brigadierul Alexandru Gelei, le-a vorbit crescătorilor de animale despre vizita făcută la fabrica de sticlă din Turda, despre procesul de fabricație a sticlei. Lectorul cercului zootehnic, Alexandru Gherghely, le-a vorbit oamenilor despre Grădina Botanică din Cluj, despre munca cercetătorilor care lucrează în această minunată instituție, despre plantele exotice văzute. La brigăzile de cîmp, la grădina Ludovic Peter, Iuliu Ordög și alți colectiviști le-au povestit oamenilor despre vizita făcută la cîmpul de experiență unde lucrează biologul Rudolf Palocsay, despre interesantele cercetări ce se efectuează acolo în vederea obținerii a noi soiuri de plante, flori și fructe. Cu acestea nu s-a epuizat însă seria manifestărilor legate de această excursie. Căminul cultural a prevăzut să organizeze la sediu și o „călătorie pe hartă” pe baza itinerarului făcut și în cadrul căreia cîteva excursioniști să povestească mai pe larg toate cele văzute.

La această manifestare vrea să ia cuvîntul neapărat și îngrijitorul de animale Rovincz Benedek, un colectivist de 70 de ani, care pînă la această excursie nu pășise niciodată dincolo de grădina raionului.

Pagină realizată de
R. IARAI

SE CER I Ș

Din toate colțurile țării sosesc știri: „In regiunea București s-a terminat secerișul griului”, „Aproape 200 000 hectare recoltate în Banat”...

Cu fiecare zi, secerișul se apropie de sfârșit. Făuritorii recoltelor bogate strâng roadele muncii lor de peste an.

„Tot aurul ogoarelor în hambare!” — iată angajamentul sub semnul căruia s-a desfășurat această campanie în cuprinsul raionului Drăgănești-Olt. Acum, lanurile de griu care se întindeau pe o suprafață de 29 500 hectare au fost recoltate și imediat după eliberarea terenului, mecanizatorii au început să facă arături.

Hărnicia colectivităților este pe deplin dovedită și de astă dată. Chiar din prima zi când a început secerișul în comuna Făraoni-Bacău, colectivități ieșiți la lucru, au recoltat 80 hectare. Și vecinii lor din comuna Luizi-Călugăra au strins, în numai câteva zile, griul de pe mai mult de jumătate din suprafață.

Ne-am obișnuit să vedem în urma combinelor, pe ogoarele proaspăt tunse, grupuri de cravate roșii fluturând în bătaia vântului. Pionierii vin să-și aducă contribuția la spo-

rirea recoltei. De pe ogoarele colectivelor din comuna Traianu, raionul Măcin, ei au strins pînă acum peste 1000 kg de spice.

Ca orice buni gospodari, colectivitățile prețuiesc fiecare zi, trecînd imediat după recoltare la efectuarea arăturilor și la semănatul culturilor duble. Așa de pildă, la gospodăria colectivă din satul Goșmani, raionul Buhuși, care dispune de un puternic sector zootehnic, s-a însămințat cu porumb pentru furaje o importantă suprafață pe care, în urmă cu numai câteva zile, mai unduiau lanurile de orz și griu.

Prima grijă a tuturor gospodăriilor este ca imediat după treierat să-și predea cerealele contractate. În urmă cu câteva zile, la baza de recepție din Dîrste-Brașov, au sosit autocamioanele gospodăriei din Bod, pentru a preda primele cantități de cereale din noua recoltă. Colectivitățile din comună dețin acum chitanța nr. 1, ceea ce a intrat în tradiție și constituie un titlu de mîndrie.

Mecanizatorii și colectivitățile, transformă în fiecare zi spicele de pe întinse hectare, în boabe aurii. În urma combinelor se simte parcă plutind în aer mirosul proaspăt și dulce al pînii din recolta nouă.

LABORATOARE în cîmp

Creșterea animalelor ocupă un loc important în agricultura regiunii Brașov. Faptul justifică prezența în vîrf de munte a microscopului și îngrășămintului chimic. În ultimul timp atenția cercetătorilor stațiunii agricole de la Stupini-Brașov, s-a îndreptat asupra unei suprafețe de aproape 30 000 de hectare din baziul Hîrtibaciului (raioanele Agnita și Sibiu). Majoritatea gospodăriilor colective de aici au sectorul zootehnic preponderent. Ele și-au propus să livreze în acest an statului, pe bază de contract, cantități sporite de carne. Pășunea naturală intrată pe mina oamenilor de știință satisface acum în mod optim, nevoile de furajare existente în G.A.S. și G.A.C. De cînd s-au despărțit munții de ape, pajiștile acestea și-au urmat nestingherite ciclul vegetativ. Acum natura e silită să facă și aici daruri. De la 2 000 de metri cercetătorii stațiunii informează:

— S-au făcut determinări de producție la pășuni.

— S-au luat probe pentru analiza botanică și chimică a pășunilor din raza a opt gospodăriilor colective.

— S-au dat îndrumări științifice pentru organizarea taberelor de vară pentru combaterea

buruienilor precum și în legătură cu recoltatul finețelor...

Cu doi ani înainte, stațiunea experimentală de la Stupini dispunea de 12 specialiști. Ea are acum 24 de cercetători și 33 de cadre cu studii superioare. Laboratoarele au fost înzestrate în acest an cu o gamă întreagă de aparate: stereomicroscop, termostat, conductometre, zaharimetre, micrometre, tahometre, definind la un loc tot atîtea modalități de investigație științifică. S-au mai primit 125 de titluri de cărți și tratate științifice și 34 titluri de publicații periodice. Într-un singur an cadrul cercetării științifice s-a extins considerabil în pas cu ritmul dezvoltării agriculturii noastre socialiste. Cuvîntul de ordine în activitatea stațiunii, cunoscut de toți lucrătorii este: „Cercetarea științifică, experiențele noastre de tot felul au semnificație în măsura în care ele pot fi aplicate și generalizate în producție”. Și întorcîndu-ne din nou la laboratorul de pășuni și finețe, amintim că în urma lucrărilor de ameliorare efectuate în raza G.A.S. Săliște, pășunea montană de la Crinț a dat 20 000 kg iarbă la hectar. Majoritatea gospodăriilor studiază acum metodele folosite aici.

La sesiunile și ședințele de referate științifice ținute în stațiune sînt invitați ingineri agronomi, zootehniști și președinți din gospodăriile agricole colective, cărora li se comunică rezultatele cercetărilor. Stațiunea are 13 puncte de sprijin în gospodăriile colective, unde specialiștii din stațiune dau îndrumări științifice „la fața locului”. Ei o fac dezinteresat, animați de pasiunea de cercetător și desigur de sentimentul răspunderii pe care-l au față de soarta producției agricole. Conducerea punctelor de sprijin o au inginerii gospodăriilor. Unii însă luau de treburile, neglijează aplicarea recomandărilor. Cei mai mulți pun însă preț pe valoarea acestora și le aplică neîntîrziat. Inginerul agronom Ion Șuster de la G.A.C. Șeica, a repartizat la lotul experimental de cartofi oameni cu cunoștințe agrotehnice trainice. Misiunea lor este să respecte termenii fiecărei lucrări, să semnaleze apariția dăunătorilor, să țină legătura cu specialiștii. Punctele de sprijin sînt avanposturi științifice dar și o școală a agrotehnicii. Experiențele făcute anul trecut la trei gospodării colective (Marpod, Sf. Gheorghe și Șona) au demonstrat că soiurile locale de cartofi au o valoare biologică scăzută. Producția lor e pe jumătatea celei obținută de la soiurile de elită. Și stațiunea a început să producă o astfel de sămînță. În anul trecut s-au produs 3 500 de tone de sămînță de cartofi. În anul 1963 și următorii, producția de sămînță va ajunge la 5 000 de tone.

Sămînța de cartofi produsă la Stupini s-a bucurat de aprecieri elogioase în regiunile Argeș, Brașov, Cluj, Ploiești, Hunedoara. Zilnic sosesc noi cereri. Iar lucrătorii stațiunii se grăbesc să le satisfacă. Iată de ce munca lor în aparență liniștită, cunoaște totuși un ritm deosebit de intens.

V. TOSO

Cercetătorul științific Cotina Gălan efectuînd controlul lăstarilor fertili la ierburile perene în vederea selecției.

Inginerul agronom Adrian Ștefănescu dă îndrumări pentru combaterea manei și a gîndacului de Colorado

FELURITE • FELURITE • FELURITE

● Cu ajutorul unui microscop electronic s-a reușit să se fotografieze virusul poliomielitei chiar în interiorul celulei umane. Prima constatare făcută de către oamenii de știință, cu acest prilej, este aceea că un singur virus de acest fel dă naștere la alți o sută de mii de viruși în câteva ore.

● Electricitatea este din ce în ce mai mult folosită și în agricultură. În crescătoriile moderne de păsări, de pildă, energia electrică este folosită în timpul iernii la iluminarea și încălzirea cotetelor. Prin aceasta se prelungeste în mod artificial durata zilei, fapt care stimulează sporirea producției de ouă.

● O altă întrebuintare a electricității în agricultură este și iluminarea serelor, ceea ce permite o reglare a cantității

de lumină, în funcție de necesitățile fiecărei specii și chiar soi de plante în parte.

● Multe țări din lume își datoresc numele unor orașe sau persoane. Portugalia, de pildă, își trage numele de la Portus Cale, cea mai importantă cetate de pe timpul lui Ferdinand de Castilia. Venezuela înseamnă în limba spaniolă „Mica Venetie”. Acest nume a fost dat în 1500 de către Amerigo Vespucci golfului Maracaibo în care indienții aveau case construite pe piloni, ceea ce îi aducea aminte de cele din Venetia. Columbia a fost botezată astfel în cinstea lui Columb, descoperitorul Americii, iar Bolivia poartă numele luptătorului pentru libertatea și independența statelor sud-americane, Simon Bolivar.

Pe lanurile - ntinse

Pe lanurile-ntinse, stă griu-n așteptare,
Gătuit ca o mireasă, în stral de sărbătoare.

Privind pe unduioasa cîmpie, parc-ai zice
Că aurul din soare s-a revărsat în spice.

Un vînt hoinar, în șagă, prin lan s-a furișat
Și-n valuri legănate îl mîină către sat,

Iar spicele bogate își pleacă-n vînt, alene
Povara grea de boabe și roua de pe gene.

O gureșă combină le dă de înțeles:
— Gătiți-vă, surate, că-l vremea de cules!

De pe combină sare în lanuri, un volnic;
Ca-ntr-un căuș, în palme, fărîmă-ncet un spic.

Și-n revărsarea lină de mișcătoare grîne
Presimte-aromitoarea și rumenita pîine.

Un chiot se aude, apoi, din zare-n zare
Și aurul din spice pornește spre hambare.

LASCĂR STANCU

ILUSTRATĂ DE PE MUNTELE GĂINA

(Urmare din pag. 1)

mai toți din cei ce urcau o dată cu noi, iar pe tinerii plecați din sat li recunoștea și-i întreba și de alții pe care-i știa plecați și pe care nu-i văzuse. Când am ajuns în apropierea ultimului urcuș, la marginea de sus a pădurii, vetrele focurilor — unele stinse altele încă fumegînde — arătau, prin mulțimea lor, numărul mare de oameni, care poposiseră înainte de ultimul urcuș. Era aproape șapte.

Pe vîrf se vedea o mulțime uriașă de oameni așezată pe căciula Găinei, iar alții care aveau dimensiuni de furnică — urcau în șiraguri — către aceeași mulțime. Din cînd în cînd, treceau călări, localnici, însoțind călăreții de ocazie, veniți mai de departe, cu alte mijloace, decît cele de care se foloseau acuma.

Cînd am ajuns sus, sus de tot, la 1436 metri amfiteatrul natural din fața scenei improvizate, mai la vale, era ocupat „pînă la ultimul loc”. Peste șazeci de mii de oameni. Era o mare colorată, într-un decor de munți neînchipuit, dacă nu l-ai văzut. În partea de apus a muntelui, de sub vîrf pornește o pantă lină. Aici s-a instalat tirgul. Într-o ordine de nimeni stabilită sau așezat vînzătorii de fructe, de oale, străchini și ulcioare, de greble, furci și cozi de coase, de donițe și tulnice. O alee de vînzători de băutură, mai mult sau mai puțin spirtoase. De la sirop și bere pînă la rachiu de cireșe de șasezeci de grade. În marginea tirgului, în care se îmbulzește lumea ca la iarmaroc, pasc, slobozi, caii pe care s-au cărăbănit mărfurile. De pe vîrfurile Găinei am privit către Baia de Criș, în sud, unde se vedea Bulzul, către sud-est: Certejul. Pe Certej se vede șerpuit alb, prin pădure, drumul spre Bulzești. Spre Abrud se profilează Buciușul, iar drept spre răsărit în ceață, ca o plăcintă mare — Mițu. Înspire miazănoapte, în fund de tot, Muntele Mare. Sub el se află satele din valea Arieșului mare: Albacul, Săcătura, Scărișoara. Înspire apus impozant, masiv, Biharia.

În acest decor fantastic de înălțimi, și culoare, de soare și lumină va începe, la ceasurile nouă, spectacolul dat de formațiile artistice venite aici din trei regiuni învecinate: Hunedoara, Crișana și Cluj.

În aplauzele mulțimii tulnicăreșele din Avram Iancu vor deschide serbarea. Fanfara de la Gura Barza va fi urmată de suita de dansuri a echipei de artiști amatori de la „Industria Sîrmei” din Cimpia Turzii. Costumele lor simple în alternanță de alb și negru, pieptarele femeilor și brilele bărbaților cu discreție împodobite, pălăriile potrivit și cu gust purtate, mișcările suple ale dansatorilor dau jocurilor un aer de mare sobrietate, dar și o eleganță neînchipuită.

După dansurile acestea urmează la rînd orchestra populară a filarmonicii din Crișana. Cu dinșii vom asculta cîntece din Bihor și o dată cu ele și pe unul din soliștii care în această parte a programului a entuziasmat muntele: Traian Hurgoi.

„Hai fecior is
Traian mă cheamă
Și-o aștept de bună samă
Să coboare mai la vale
Ca să-mi dea o sărutare”.

„Vine mîndra, de la munte”, cîntecul pe care l-a interpretat Traian se sîrșește cu strigătura:

„Face-și-ar legea pomandă
Să-mi cheme mîndra cîtană,
Și pe mine-un olișir
Să mi-o scot la izișir”.

Traian știe că legea asta nu mai vine și nu mai poate veni. De aceea el va cînta la „repetiturile” cerute de zecile de mii de oameni:

„Place-mi turma și răchia
Și gura de la Măria,
G-are buze subfirele
Și se lipesc de-ale mele.
Hop!”

Suita de melodii bihorene, interpretate de orchestra populară a filarmonicii din Crișana încheie prima parte a programului de dimineață. Urmează la rînd „Ciocîrlia”. Tot Ansamblul „Ciocîrliei” sus la munte, pe Găina.

Deasupra munților vor răsuna prin zecile de megafone cîntecul lui Ion Chirescu „Republică, măreață vatră” ca și „Partid iubiț cu tine mergem” de Matei Socor.

Vor urma la rînd brîul, nunta de pe Someș și suita de dansuri din Țara Moșilor întrerupte de cîntecele soliștilor și de bucășile interpretate de orchestră. Irina Loghin și Maria Butaciu, Maria Ciobanu și Dumitru Constantin, Maria Păunescu și Benone Sinulescu, Ilie Udilă și Aurelia Fătu Răduțu, Ion Cristoreanu, Ion Oprea și la urmă Angela Moldovan vor face să răsune munții de aplauzele spectatorilor, care la căldura soarelui de iulie vor transforma muntele într-o plajă uriașă. Spre amiază pădurea chema omenirea la umbră, la masă, la cîntece și jocuri, la odihnă. Dar programul artistic n-are odihnă. Continuă cu dansurile celor din Cîmpeni, cu cîntecele tarafului de la Vața Hunedoarei, cu dansurile cefeștiștilor din Cluj și ale celor din Sălcia Cîmpenilor, pentru ca în final, celălalt program al „Ciocîrliei” să nu mai aibă loc; ploaia invitînd pe spectatori și artiști să se adăpostească sub streșina codrului. Așa a luat sfîrșit serbarea de pe Muntele Găina.

★

Așa a luat sfîrșit anul acesta Tirgul de fete de la Muntele Găina. Despre ce fel de găină și despre ce țîrg de fete a putut fi vorba aici? Baci Dumitru, imi spunea că pe vremea cînd moșii mai lucrau în „băile” munților Bihariei, o găină de aur ieșea din băi și se așeza într-un cuib cu ouă de aur pe care și-l făcuse pe vîrfurile muntelui. Cei din Vidra (astăzi Avram Iancu) au încercat în mai multe rînduri s-o prindă, zadarnic! Găina a fugit spre minele de aur de la Roșia. De atunci nu s-a mai găsit aur în băile de aici. Moșii au încetat de a mai căuta aur în aceste băi, incredințați că găina de aur din poveste a dus aurul cu dînsa în părțile în care a zburat.

— Cît despre „țîrg de fete”, nimeni nu-și amintește să se fi vîndut și cumpărat mîndrele de la țîrgul de pe munte. Că s-au cunoscut feciorii și fetele de pe Crișuri și din Țara Moșilor asta, da. Că s-au vîndut cojoace, oale, băutură și alte lucruri și asta e sigur. Dar nici acestea nu le mai cumpărăm astăzi ca altădată. Noi ne cumpărăm toate cele de la Magazinul Universal, din comună. Tirgul a rămas ca o tradiție, un loc de petrecere și de veselie.

Dar așa cum a fost anul acesta, n-a mai fost niciodată.

La despărțire baci Dumitru m-a pofțit la dinșii și la anul.

Să ne vedem sănătoși și numai bine!

La piață

Șoseaua se-ntindea ca o curea lucioasă înaintea trăpașilor. Peste lanurile ce unduiau înmiresmate, se cernea o lumină aproape materială și totuși nedefinită. „Se-ngreunează pămîntul de abia mai răsuflă”, gîndi mulțumit Mitrache, lăsînd călușii în voia lor. Se-ndemneau nechezînd ușurel, strănutînd din cînd în cînd guturâniți. „Se hirjonesc, ai naibii”!

După o vreme, roțile duruiră și căruța îl hîrducă, semn că urcase de pe acum pe piața străzii, care străbătea cartierul și ducea drept spre piață. Mai avea doar o bucățică de mers. Trebuia să ajungă devreme, să-și aleagă un locșor bun pentru căruță, și să pună la cale ce avea în gînd. Că doar d-ai-a se zbătuse el să fie trimis de conducerea gospodăriei la piață să facă vînzarea. Avea socotelile lui, un gînd anumit pe care azi trebuia să-l ducă la îndeplinire. Cumpăni cum va face. Se hotărî cu greu. Ales... „Încurcată treabă! gîndi. Da ce să fac? N-am încotro!” Se înfioră. Dar dacă va da ochii cu vreunul din sat venit să vîndă de-ale lui? Dar nu, asta nu se poate. Încă n-au isprăvit cu prașila!

„Cine să aibe acu vreme și mai cu seamă căruță pentru drumuri la oraș? Gospodăria! Care m-a trimis doar pe mine! Păi vezi? Au încredere... și tu? Eu ce?”

„Toneta colectivei era prima în șirul celorlalte. Avea deci avantaj. Pentru gospodinele grăbite era în față, iar pentru cele care veneau din sens contrar și erau curșioase — era în coadă. Pe astea avea de gînd Mitrache să „le ardă”. Își puse mai întîi la vedere „noutatea”: ardeii grași, apoi legăturile de ceapă verde și usturoi, ridichile, salatele, presăra printre ele albituri, cițiva castraveci, morcovi... Mărarul și pătrunjelul îl făcu buchețele, buchețele cum văzuse la florării că se pun frunzele de ferigă pe lingă flori. Își dădu o deosebită silință să fie el mai cu moț decît toți, că avea și de ce. Toate cîte fuseseră scoase la vedere erau ale lui, nu ale colectivității. Crescuseră pe lotul lui individual, în spatele casei, unde-și încropise chiar și un fel de seră. Legumele îi răpiseră multe ore de îngrijire și tot nu ieșiseră ca cele ale gospodăriei. Avea acum să-și scoată pîrleala. Lăsase la căruță lăzile gospodăriei acoperite cu o prelată și le puse doar pe-ale lui la vedere. Nu voise să amestece legumele lui cu ale colectivului, asta ar fi fost prea de tot, dar nici alături n-ar fi putut să le pună. Că el avea de gînd să țină la preț, nu ca gospodăria, care hotărîse un preț prea mic, după părerea lui Mitrache. „Așa că, n-am ce face, gîndi el, pînă cînd n-oi termina de vîndut și ultima legăturică n-o să vadă lăzile gospodăriei taraba”. Păi cum să pună el alături mîndrețea aia de marfă, ardeii aia așa de grași de parcă i-ar fi umflat Căldărelu cu pompa lui de motocicletă alături de scofliciții lui? I-ar fi rămas neatînși! Cine știe, poate chiar s-ar fi întors cu ei acasă și ar fi ris nevestă-sa de el, că și așa i-a spus de atîtea ori să nu se mai spetească atît cărînd la apă pentru te miri ce, „că doar nu ne mîină nevoia de la spate!” „E drept, am încasat binișor în ultimul an, dar dacă am colea un petic al meu, de ce adică să nu scot și de pe el cît s-o putea mai mult? Că fiecare are dreptul să vîndă ce-i al lui, orice-i prisosește!” Cu toate argumentele care aveau rostul să-l aperse, Mitrache simțea că ce face el nu miroase a bine... Nu pronunța nici în gînd cuvîntul, îl evita, făcîndu-se că nu-l observă, dar știa că îndărătnicul acela e pe undeva, pe-acolo, prin mîntea lui, și-și face de cap învinuindu-l, sau chiar dacă nu-l învinuiește, simpla lui existență — rostit

desen de
FRANCISC KALAB

des în adunări își căpătase acest d...
curca. „Tot individual ai rămas,
mă!” auzea parcă un glas șoptit
ce-și lăuda marfa.

Alături, o țatică, pe care o știa
lectiva din Dărăoan, vecinii lor, răs-
vîrea în batjocură marfa lui Mitra-
chă-vînd-o cu cea a colectivei sale, fi-
cît o pepenoaică.

— Măi, măi, zise ea, făcîndu-se
nează și luă în mîină cel mai scoflici-
uite colea botosul, măi, măi, par-
luni! Ce să zic... halal gospodari!
cheiere chicotînd și se repezi spre
gospodine care-i cercetau toneta pe
tispicium lucaea tăbliă care anunța că
produsele gospodăriei colective cut
„Norocul ei că a'tîns-o! gîndi mîr-
— I-aș fi dat cu ardeiu-n cap! C-
loc să se ia de mine, asta se leagă-
rie! Păi... pîn-aici!” Fierbea. Nelin-
într-o doară în sus spre tăblița bătu-
streășina tonetei sale. Acum ar fi vo-
dar ce te faci cu marafonța de-ală-
întri în clonțul ei mai bine „te fa-
și-ți vezi de treabă, neică Mitrache.
Eu nu sînt tot colectivist? Fac sau
din gospodăria ce-i scrisă colo sus
Și ce dacă vînd colea cîteva legături
tea, dac-ar fi fost mai de doamnă
nu faci de ris satul și colectiva!”

Oricît de nesuferită îi era veci-
Mitrache o rugă să se uite o clipă
sa. Alergă la căruță, luă găleata, f-
și se-ntoarse răsufînd greu. Dădu
parte și începu să stropească lăzile
înapoi spre tonetă. Mai avea vreo z-
acolo. S-a oprit în loc, nici el n-
Parcă-i lipsea ceva. S-a răsucit, a f-
înapoi spre căruță, iarăși vreo do-
dacă l-ar fi văzut cineva învîrtîndu-
fi crezut cu siguranță, că „a dat în
se scutură numaidecît de acest g-

Dansatori din Ansamblul Ciocîrlia, prezentînd o suită de dansuri

Ce, și-a pierdut mințile? Cum de a uitat? Că doar rodul ăsta crescuse sub ochii lui... De la firul plăpînd la vrejul gros, voinic... Cu mîna lui răsădise, plivise... și de ce să se mintă? S-a mîndrit cînd deunăzi, în adunare, s-a auzit citat printre fruntași. Iar acum... Păi, o să ajungă de rîsul oamenilor, care au să spună pe drept cuvînt: bine, mă neică, dacă acum — cînd cum-păna vremii se înclină către vară — voi ați venit cu verdețuri leșinate, mă-ntreb atunci cum o să le-duceți la toamnă, frățieare? Pirjolite, ai? Păi de ce să nu se bucure și el pînă la capăt de răsplata meritată a muncii, adică să-l audă pe cumpărător că zice minunîndu-se: „bravo neică, n-ați stat cu mîinile în stea!” Că doar vă-zuse: cu aceleași mîini muncise și colo și colo, dar locul lui l-a trădat, oricît a încercat el să-l sfințească... Dacă ar fi venit ca oricare pe pun-ga lui, cu Rata, ar fi adus două coșuri amărîte, acolo, pe cînd așa... Da' mai dă-le dracului de coșuri! Ce, numai la atît a ajuns să-și prețuiască o-brazul?...

Merse la căruță și apucă o ladă. Greutatea ei îi făcu bine. Călca acum mai apăsat, mai sigur. Parcă avusese nevoie de greutatea asta, care i-a redat intuiției liniștea și i-a făcut mersul mai așezat, mai drept. Cînd ajunse lângă tonetă, femeiușca de alături îl și luă în primire.

— A, asta mai zic! Ai început să scoți... Asta-i prima!

— De, așa și așa... răspuse Mitrache cu modestie dar vorbele-i merseră direct la inimă, în-văluindu-l într-o toropeală dulce.

— Se vede cît colo că răpciugile alea sînt din altă grămadă, adăugă femeia. — Parcă sînt din țara secetei, zău așa!

— Mai ține-ți gura-n frîu, tovarășă! i-o tăie Mitrache, trezindu-se dintr-o dată din moleșala laudei dinainte.

Femeia se holbă, își duse mîna la gură pe semne ca să și-o „țină-n frîu”, dar nu putu, așa că tot rosti grozăvia care-i trecu prin minte:

— Auleu, măicuțită! Te pomenești că alea-s ale tale?

— Cum or să fie ale mele? se răsti aprins Mitrache. — Nu vezi că nu știi ce spui? Cum adică? Mă trimite gospodăria să vînd marfa noastră, a tuturor, iar eu o pun p-a mea în față și-o las p-ailantă să se vestejească-n căruță? Zi-i cap de muieră și atîta! Ce-s eu? Colectivist sau individual?

— De, tăicuțule... ce să zic? îi domoli femeia — Ce trebuie să te-nfurii dacă știi că ai dreptate?

— Păi mă-nfurii! Ce, crezi că eu...

— Da' de unde! Eu n-am crezut nimic, păcatele mele, că nu-ndrăznesc cînd te văd așa pornit, da' mă mir...

— De ce?

— Cum, de ce? Pentru că n-am orbu' găinii! Văd și eu că aia de pe tarabă e slăbuță și că asta din ladă e ca la carte! Pune-o repede colo și-ai să vezi c-o să aibe parte momentan de cumpărători...

— Păi, să-ncerc... spuse Mitrache domolit, mîngîind cu privirea fruntea lăzii...

— Încearcă, încearcă... fără nici o grijă!

Și zicînd așa, rîse în felul ei, chicotînd. „Rîde ca o fetișcană o judecă omul. Him! Dracu' cînd a vrut să glumească pe seama bărbatului i-a dat o muieră... Una ca asta... Nurlie și limbută, care vede tot și despică firu-n paișpe!”

— Ei, tovarășelule, cum dai ardeii ăștia?

Mitrache tresări și aproape fără să-și dea seama, zise:

— Luați de aici, din ladă... Marfa prima-ntîia! Și cînd o să-i mîncăți să vă gîndiți că bondoci din ăștia cresc numai pe pămîntul gospodăriei noastre colective. Ia uite-i! Grași! Ca la carte!... Și rîse sănătos, trăgînd cu ochiul spre femeiușca de-alături.

CORNEL RUSU

Gînduri despre noi

Deși ne-am tîrît pe brînci prin istoria lui ascunzîndu-ne umbrele ilegale sub trupuri deși ne-am amestecat singele cu lutul, iubim această planetă, Pămîntul!

Aici l-am cunoscut pe Lenin, am cunoscut Revoluția. De la Lenin am învățat că libertatea e mediul nostru normal. Pămîntul, am învățat, să-l facem să cînte.

Iubim această planetă, Pămîntul, dar fiindcă a zbura e starea noastră firească, acum pregătim alte zboruri spre astre, învățătura lui Lenin s-o ducem departe, Universul să-l facem Comună.

Cu flecare gest ne desprindem în zbor, chiar de avem în mîină o simplă mistrie. Într-o zi vom trece dincolo de azur.

— Au plecat! hăuli-vor pădurile. De veghe să stăm pînă vor ajunge acolo!

— Au plecat! hăuli-vor toți munții. De ce nu sîntem mai înalți, să-l urmărim cu privirea?

— Au plecat! vor șopti vesele spicele. Vor veni să ne ia, să ne semene-n Lună!

— E-a noastră racheta! — se vor lăuda munții — E făcută din metalele noastre!

— Și-a noastră-i! — striga-vor apa și focul — Pentru ea am dat și noi ajutor!

— E-a noastră! E-a noastră! — striga-va, întreaga materie-n jur.

— E-a noastră a tuturor! — din spațiu vom răspunde.

Privind dimensiunile faptelor noastre, gîndul ne îndeamnă să credem, că într-o zi vor veni oamenii din stele, aici la noi pe Pămînt, în Piața Kremlinului, să-l vadă pe Lenin cum doarme, după efortul urlaș de prefacere a lumii.

VASILE BUȚAN

Marea de spice

Marea de spice spumegă lin... și-n cerul ochilor mei nu-și poate ascunde întregul senin;

Marea de spice freamătă blînd... și-n trupu-i alîț de plăpînd nu poate să-și rezeme umerii grei;

Cînd brațelor zării se lasă ușoare, o dată cu zorii, combinele, marea de spice-i gigantică floare în care s-afundă albinele...

Marea de miriști tremură-n cînt... din visu-i fără putere, se uită la pluguri... Le cere să-i plece obrazu-n pămînt..

CONSTANTIN TH. CIOBANU

Noaptea cîmpiei

Au pornit spărgînd tăceri Cal de foc, o herghelie Să răstoarne, să răstoarne Brazde pe-nfrățita glie.

Lacomele pluguri scurmă Răscolesc pămîntul încă Fruntea nopții e-ngropată Dedesubt de brazd-adîncă.

Simți pămîntul cum respiră, Ușurat, o boare caldă Și-n miresmele-i albastre Diminețile se scaldă.

Și cînd zorile de nufăr Peste cîmp lumină, toarnă Brazdele cu șolduri late Se răstoarnă, se răstoarnă.

ILEANA ROMAN

Cîntec

Vezi, cît e blocul de sus petrecut eu gravă ținută sub boltă, cărămizile lui au trecut prin mîinile mele ca o recoltă.

Iar cîntecul prins mi-a rămas ea un fir nevăzut între ele, e firul pe care le-am tras în sus aproape de stele.

GRIȘA GHERGHEI

De veghe

Palmele copiilor sînt două aripi rotunde Ce tremură în aerul galben de soare. Cine-ar putea aprinde flăcări Aripile copiilor să le doboare! Zîmbetul copiilor e o fereastră Și dincolo, mare-albastră. Cine ar putea ucide fericirea copiilor, Această supremă fericire a noastră? Păzim ochii zîmbitori ai copiilor Și spicul de grîu arcuind către soare Și pacea anilor noștri în floare.

ADRIAN MUNȚIU

Pîinea

Încorsetată în măsura clasică a cămășii ei rumene, ne suride din rafturi: poezie a holdelor!

Noaptea

Noaptea, trece tăcută prin preajma orașului, sub umbrela ei cosmică ciuruită de stele, de parcă s-ar teme să n-o întoarcă din cale lumina ce tremură pe magistrale.

ERICH KOTZBACHER

Lansare

Constructorilor de nave

Un fluier scurt, comenzi, apoi tăcere... E un moment solemn cînd apa cheamă Să mîngîie-n îmbrățișări de mamă Copilul ce-a prins viață și putere

Bătrînul fluviu-n unduirea-i lină Botează cu un val petrolierul Iar steagul, înălțat, împunge cerul iradiînd căldură și lumină.

Cu orice navă coborînd din cală, Se-nscriu în cartea vremii noi victorii Lansează de nădejde muncitorii Mari porumbei pe drumuri de sineală

ARISTICĂ BĂGHINĂ

In aceste zile însorite de vară, terenurile de sport de pe tot cuprinsul țării cunosc atmosferă și entuziasmul unor pasionante întreceri ale tineretului. Sute și mii de tineri și tineri își dispută înțietatea în concursurile sportive din cadrul Spartachiadei de vară, competiție care este dotată la sate cu trofeul „Cupa Agriculturii”. Această mare întrecere sportivă de masă prilejuiește tinerilor concurenți clipe plăcute de recreere și fortificare a sănătății, îi stimulează să repurteze succese tot mai însemnate în activitatea de fiecare zi.

De la o ediție la alta, tradiționala competiție sportivă, Spartachiada tineretului ia o amploare tot mai mare. În regulamentul competiției sînt incluse noi și atractive ramuri sportive (în acest an sînt prevăzute 14 ramuri sportive). Trebuie subliniată participarea tot mai mare și entuziasată a tinerilor care lucrează cu hărnicie pe ogoarele înfrățite ale patriei. Iată cîteva cifre edificatoare: în raioanele Slobozia, Lehliu, Urziceni, din regiunea București, la prima etapă a Spartachiadei s-au întrecut peste 55 000 de tineri colectivști, mecanizatori, tehnicieni, elevi; în raioanele Drăgășani și Găești, regiunea Argeș, au luat startul în competiție peste 25 000 de concurenți; în raionul Iași și-au disputat înțietatea peste 12 000 de tineri; în raionul Șomcuta, regiunea Maramureș, s-au întrecut peste 8 000 de tineri etc.

Cu prilejul acestei competiții, numeroși tineri de la sate au participat pentru prima oară la o întrecere sportivă de mare amploare. Sub îndrumarea atentă a profesorilor de educație fizică și a instructorilor sportivi, ei au deprins tainele diferitelor sporturi. De altfel, pentru începători s-au creat o serie de centre de învățarea sportului, cum sînt, de pildă, cele din comunele: Băilești, Bistreț, regiunea Oltenia, Poiana Codrului, Șomcuta Mare, regiunea Maramureș etc. Într-o serie de comune (Prundul Birgăului, raionul Bistrița, Ch. Doja, raionul Slobozia, N. Bălcescu, raionul Hîrlău și altele) s-au creat noi secții de volei, handbal, atletism, gimnastică, tir, oină, etc., sporturi care se bucură, în prezent, de o deosebită popularitate în rîndurile maselor de săteni.

Întrecerile finale din prima etapă a Spartachiadei de vară s-au transformat în adevărate sărbători ale tineretului de la sate, fiind completate cu jocuri distractive și bogate programe artistice. Asemenea manifestări cultural-sportive au avut loc în comunele Sălcișoara (Lehliu), Ceacu (Călărași), Căzănești (Slobozia), Stoicănești (Drăgășani-Olt), Borș (Oradea) etc. Aceste acțiuni s-au desfășurat îndeosebi sub forma de duminici cultural-sportive, la care au participat toți locuitorii din comunele respective și din satele învecinate.

Acum, în toate raioanele din țară se desfășoară întrecerile din etapa a doua a Spartachiadei de vară — faza pe grupe de comune. Deci, de data aceasta se întrec cei mai buni concurenți dintre sutele și miile de tineri care au luat startul în competiție. Comisiilor raionale le revin sarcinile de a se ocupa cu atenție de buna organizare a concursurilor, de întocmirea și popularizarea programului de întreceri. Ele trebuie să asigure, cu sprijinul organelor locale, baza material-sportivă. Trebuie urmărit ca întrecerile sportive să fie completate cu jocuri distractiv-ative ca: tracțiunea cu frînghia, fuga în sac, fuga cu oul în lingură, cățărarea pe stîlpi etc. De asemenea, trebuie urmărită organizarea de programe cultural-artistice, care să contribuie la recreerea maselor de săteni și la cultivarea gustului pentru frumos. Aici, o sarcină de seamă revine și directorilor de cămine culturale, care trebuie să sprijine acțiunile de popularizare a concursurilor și, mai ales, să asigure programele artistice.

O dată cu terminarea primei etape a Spartachiadei, activitatea cultural-artistice de la sate nu trebuie să stagneze. Dimpotrivă, ea trebuie continuată cu și mai multă intensitate. Acum, în sezonul de vară și, îndeosebi duminica, se pot organiza concursuri populare și campionate pe comună, la care să fie antrenați toți tinerii de la sate. Aceste competiții de masă trebuie să se desfășoare în baza unui program bine stabilit, la care să-și aducă contribuția și directorii de cămine culturale ca și instructorii sportivi și artistici. Cu acest prilej se pot organiza concursuri atractive pentru desemnarea „celui mai iute”, „celui mai tare” și „celui mai rezistent tînăr din comună”, — concursuri care să devină tradiționale pentru masele de săteni. De asemenea, la fiecare sfîrșit de săptămînă, după terminarea lucrului, se pot organiza frumoase excursii și serbări cîmpenești, cu bogate programe cultural-sportive. Astfel, se va da posibilitate maselor de oameni ai muncii de la sate să petreacă timpul liber cît mai plăcut, să se bucure din plin de condițiile minunate create de partid și guvern pentru mișcarea de cultură fizică și sport din patria noastră.

C. OPRÎTESCU

șeful comisiei de educație fizică la sate
a Consiliului General U.C.F.S.

Săritura în înălțime a
captat atenția spectatorilor
din Stoicănești.

În „Cupa Agriculturii” urmează:

Etapa a III-a, raională care se va desfășura la 4 august.

Etapa a IV-a, pe grupe de raioane care va avea loc între 4 august și 8 septembrie.

Etapa a V-a, regională care se va ține între 8 și 22 septembrie.

Etapa a VI-a, finală, inter-regiuni, care se va desfășura între 22 și 30 septembrie. Această etapă se va desfășura după următorul program: în regiunea Maramureș se vor întîlni campionii regiunilor Cluj, Crișana Banat și Maramureș; în regiunea Hunedoara își vor disputa înțietatea reprezentanții regiunilor București, Argeș, Oltenia și Hunedoara; în regiunea Ploiești se întîlnesc campionii regiunilor Dobrogea, Galați Brașov și Ploiești, iar în regiunea Iași se vor întîlni cei mai buni sportivi din regiunile Suceava, Bacău, Mureș-Autozomă Maghiară și Iași.

Săritura în înălțime a captat atenția spectatorilor din Stoicănești.

SPARTACHIADA DE VARĂ A TINERETULUI

ÎN PLINĂ DESFĂȘURARE

DUMINICĂ la Stoicănești

SPORT, CÎNTEC
ȘI... VOIE BUNĂ

Duminică dimineața, în fața sediului gospodăriei colective din Stoicănești (raionul Drăgășani-Olt) era o animație deosebită. Aici și-au dat întâlnire cîteva sute de codane și flăcăi, îmbrăcați în straie de sărbătoare. Unii purtau costume naționale, specifice regiunii Argeș, iar alții erau echipați în tricouri și treniniguri cu emblema asociației sportive „Recolta” — G. A. C. Stoicănești.

Taraful căminului cultural ja îmbiat pe cei prezenți să încingă, apoi, o horă îndrăcită. Și-a făcut apariția și președintele gospodăriei, Eroul Muncii Socialiste Dumitru Tudose, Molipsit de voia bună ce domnea în jurul său adresat:

— Iată toată tineretea colectivelor! Sînt componenții celor 13 brigăzi ale gospodăriei. Uite-i, unu și unu... Hărnicii pe ogoare și frunțași la sport și pe scena căminului cultural. Astăzi se vor desfășura, într-un cadru festiv, întrecerile finale din prima etapă a Spartachiadei de vară a tineretului. Va fi o sărbătoare sportivă; o zi de petrecere și destindere în colectiv. De fapt, asemenea evenimente au intrat în obișnuința tinerilor noștri colectivști. Mai la fiecare sfîrșit de săptămînă, după terminarea lucrului, ei participă în număr mare la manifestări cultural-sportive.

— Și concursurile sportive de azi vor fi completate de un frumos program artistic — intervine, apoi, în discuția noastră, tînăra Georgeta Dogaru, directoarea căminului cultural, care face parte din comisia de organizare a Spartachiadei pe comună.

Apoi, directoarea căminului cultural ne-a prezentat o serie de tineri și tineri care s-au evidențiat la lucrările agricole

de primăvară și vară, ca și în întrecerile sportive. Notăm cîteva nume: Ion Ciocănar, cu peste 200 zile-muncă în brigada IV-a de cîmp, învingător la concursurile de haltere și trîntă; Toma Toț și P. Dobre, frunțași în brigada VII-a de cîmp, clasai pe primele locuri la întrecerile de atletism, tir, haltere, Florica Matei, Georgeta Spătaru, frunțași în brigada VI-a de cîmp, participante la jocurile de handbal, volei și concursurile de atletism.

„La ora 9, tinerii colectivști au pornit în pas de marș spre baza sportivă, amenajată într-un cadru frumos, pe un deal. Pe drum li s-au alăturat numeroși săteni, care i-au condus pînă la stadion. Aici erau prezenți și oaspeții din comunele vecine ca și o serie de invitați din celelalte raioane ale regiunii Argeș. Ei au rămas impresionai de aspectul plăcut al bazei sportive, cu numeroase terenuri de sport, care poate rivaliza cu un stadion din oras.

Mai întîi, sportivii, împreună cu echipele artistice și taraful căminului cultural, au defilat prin fața tribunei, care era populată pînă la refuz. Apoi s-a dat startul în primele concursuri de atletism. 32 de fete au pornit într-o pasionantă întrecere pe distanța de 800 m (după cum puteți vedea și din fotografia de mai sus) care

a fost cîștigată de tînăra colectivistă Tanta Lungu din brigada I. La fel de disputată a fost și întrecerea băieților, care au parcurs doi kilometri. Aici victoria a revenit tînărului colectivist Ion Jugănar. În continuare, s-au desfășurat celelalte întreceri sportive. De data aceasta, spectatorii au fost puși în dilemă: nu știau ce să urmărească mai întîi. Erau interesante și jocurile de volei și handbal, li atrăgeau și întrecerile de trîntă, haltere sau gimnastică, ca și concursurile de ciclism sau săriturile în lungime și înălțime, la care și-au disputat înțietatea peste 300 de tineri și tineri. Titlurile de „cel mai voinic tînăr din comună” au revenit colectivștilor: C. Pavel, Gh. Dogaru, I. Ciocănar, M. Saioc, C. Rogojinaru. La ciclism și la săriturile în lungime și înălțime, pe primele locuri s-au clasat: Năstase Barabaș, Mihai Barabaș, Paulina Roșu, Constanța Rogojinaru etc.

După-amiază, concomitent cu întrecerile sportive, pe scena amenajată în apropierea stadionului, s-a desfășurat un bogat program artistic.

„Vrednicii colectivști din Stoicănești au petrecut, astfel o frumoasă duminică cultural-sportivă, care s-a încheiat pe inserat, în cîntec, joc și voie bună...”

M. LERESCU

Sportivii din Radu Negru

Festivitate de premiere. Pe podiumul învingătorilor, instalat pe stadionul „Dinamo” din Capitală, urcă tînărul colectivist Artimon Vișan, din comuna Radu Negru, raionul Călărași. În aplauzele miilor de spectatori, el a cucerit titlul de campion regional la întrecerile de trîntă din cadrul Spartachiadei de vară. Primii care l-au felicitat au fost colegii săi de muncă, prezenți în număr mare la stadion. Aceasta se petrecea anul trecut, în primele zile ale lunii septembrie...

„Recent, am avut prilejul să-l revedem pe colectivistul Artimon Vișan la baza sportivă din comuna sa, participînd la întrecerile din prima etapă a Spartachiadei de vară, ediția 1963. Și de data aceasta el s-a dovedit imbatabil, cucerînd din nou titlul de „cel mai voinic tînăr din comună” la categoria 76 kg.

Aici, în comuna Radu Negru, Artimon Vișan se bucură de un frumos renume, ca frunțaș în brigada legumicolă are peste 200 zile-muncă. În timpul liber el desfășoară o susținută activitate sportivă și culturală, este membru în consiliul de conducere al aso-

ciației sportive și face parte din echipa de oină a comunei, care a cîștigat recent titlul de campionă a regiunii București. Artimon Vișan ne-a vorbit cu pasiune despre activitatea celor peste 600 de membri ai asociației sportive, despre rezultatele bune obținute de ei în lucrările agricole din acest an.

— Aproape în fiecare duminică, ne-a spus el, la noi în comună au loc interesante concursuri cultural-sportive, jocuri de oină, întreceri de atletism, trîntă, tir etc. În special, concursurile de trîntă și oină se bucură aici de un frumos succes. Printre cei care s-au remarcat la aceste întreceri se numără colectivștii frunțași Constantin Căpraru, Alexandru Fundăeanu, tractoriștii Tudor Buiac, Tănase Cotac și alții.

Acum, tinerii din comuna Radu Negru se pregătesc pentru fazele superioare ale Spartachiadei de vară, dotată la sate cu trofeul „Cupa Agriculturii”. Ei doresc să înscrie noi rezultate de prestigiu în palmaresul asociației sportive „Drum Nou” — G.A.C. Radu Negru. Le urăm, în continuare, noi succese!

Din toată lumea

AGENDA INTERNAȚIONALĂ

● La cereerea a 32 de țări africane, au început, la 22 iulie, la New York, lucrările Consiliului de Securitate pentru examinarea situației din coloniile portugheze din Africa, precum și a situației din Republica Sud-Africană al cărei guvern duce o politică de cruntă discriminare rasială.

Vorbind în numele celor 32 de state africane, Rudolf Grimes, secretarul de stat al Liberiei și Mongi Slim, secretarul de stat pentru afacerile externe al Tunisiei, au arătat că situația din coloniile portugheze constituie o amenințare pentru pacea și securitatea în Africa. Ei au cerut Consiliului de Securitate să ia măsuri hotărâte împotriva guvernului portughez și guvernului rasist sud-african. Și ceilalți vorbitori și-au exprimat aceeași părere, subliniind faptul că ei așteaptă din partea Consiliului de Securitate nu cuvinte, ci acțiuni hotărâte împotriva guvernului portughez.

La 24 iulie, în ciuda eforturilor făcute de reprezentanții puterilor occidentale, în special ai S.U.A., Angliei și Franței, Consiliul Economic și Social al O.N.U. a exclus Portugalia din rândul membrilor Comisiei Economice O.N.U. pentru Africa.

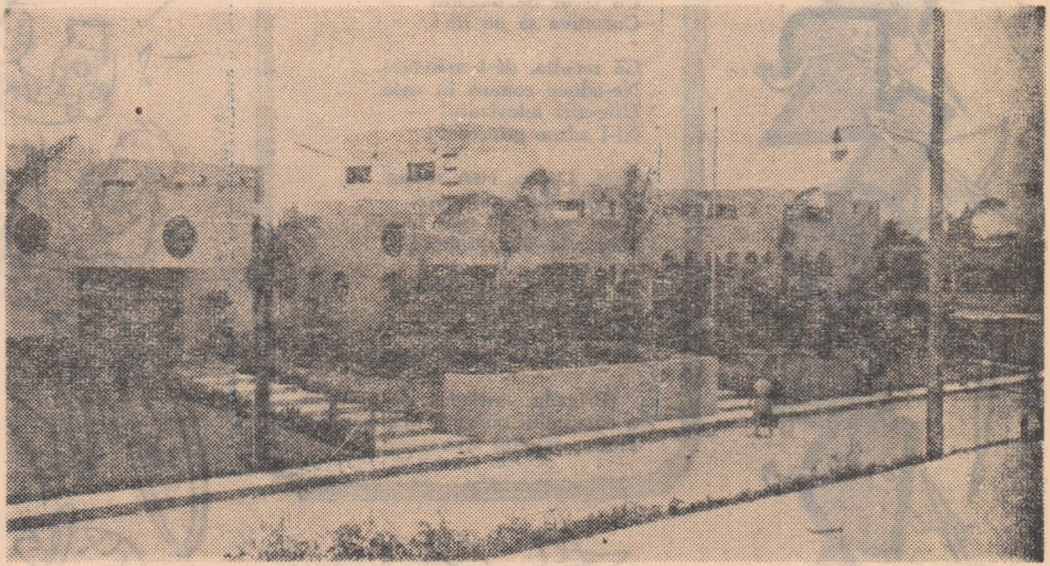
● Marți noaptea senatul francez a respins cu 203 voturi contra 36 proiectul de lege prezentat de guvern „cu privire la exercitarea dreptului de grevă în serviciile publice”. Proiectul prevedea printre altele obligația sindicatelor de a da un „preaviz” de cinci zile înainte de începerea grevei și stipula că o întrerupere a muncii chiar și numai de o oră pentru exprimarea unei revendicări sau unui protest, va atrage pentru participanți reținerea salariului pe o zi întreagă.

În apărarea proiectului de lege s-a pronunțat Pierre Dumas, secretar de stat pe lângă primul ministru care a susținut că nu se aduce nici un prejudiciu dreptului la grevă și că legea ar fi menită doar „să apere serviciile publice împotriva consecințelor încetării lucrului”. La această afirmație, relatează France Presse, alți vorbitori au răspuns că politica economică și socială aplicată în ultimii ani în Franța este cea care a provocat în ultimă instanță intensificarea acțiunilor revendicative și a grevelor.

Reprezentanții tuturor partidelor cu excepția celui guvernamental au criticat proiectul de lege.

● După 12 zile de dezbateri, la Londra au luat sfârșit lucrările conferinței constituționale la care au participat delegați din partea Hondurasului Britanic și reprezentanți ai guvernului englez și în cadrul căreia s-a discutat cererea de autogovernare a Hondurasului Britanic (colonie engleză din 1862 din America Centrală).

După cum relatează agenția Reuter, în comunicatul oficial dat publicității se arată că Hondurasul Britanic va obține autogovernarea începând de la 1 ianuarie 1964, iar în martie 1965 vor avea loc alegeri generale.

Noi locuințe construite în orașul Havana

ZIUA REVOLUȚIEI CUBANE

Cuba... Insula Libertății. Cel dintâi teritoriu liber al Americii...

Acum 10 ani, insula din Marea Caraibilor, descoperită încă de Cristofor Columb, era o țară care nu se deosebea cu nimic de celelalte țări latino-americane: foame, mizerie, analfabetism, dependența totală de monopolistii hrăpăreți din Statele Unite ale Americii, care-i furau toate bogățiile de la zahăr la tutun și de la fructe la pește.

Dar acum 10 ani, Cuba a ajuns o scintea în bezna continentului american. La 26 iulie 1953, un grup de patrioți în frunte cu neînfricatul Fidel Castro au dezlănțuit un atac împotriva cazarmii Moncada, din Santiago de Cuba, în sudul țării. Ei nu erau atunci decât un pumn de oameni și nu aveau decât o mitralieră pe care o cumpăraseră din economii. Succesul asaltului asupra fortăreței Moncada a fost de scurtă durată. Oamenii dictatorului de atunci — Batista — a reușit să înfrângă într-o luptă inegală grupul de viteji. Unii au fost

uciși, alții torturați îngrozitor. Fidel Castro însuși a fost aruncat în închisoare.

Dar isprava celor ce au atacat cazarma Moncada, simbol al opresiunii și împilării, a devenit repede cunoscută în întreaga țară. Cei 7 milioane de cubani au aflat despre țelurile pentru care s-au răsculat patrioții în zorii zilei de 26 iulie: scuturarea jugului Statelor Unite, dreptate pentru cei mulți, o nouă orânduire la care să asigure celor mulți o viață mai bună într-o țară liberă.

Din scintea aprinsă la 26 iulie 1953 s-a aprins apoi marea flacără a revoluției care a cuprins Cuba de la un țărm la altul al insulei, din munții Sierra Maestra pînă pe plaja însorită a Oceanului. N-au trecut decât 6 ani și, la 1 ianuarie 1959, revoluția devine a întregului popor. Dictatorul Batista este alungat de la putere și fuge peste granițele țării. Anul nou 1959 începe cu speranța, cu avânt revoluționar, cu cîntece de bucurie, dar și cu vigilența întregului popor.

De-a lungul anilor s-a văzut că această vigilență n-a fost de loc zadarnică. Imperialiștii din Statele Unite au încercat nu o dată să restaureze vechile stări de lucruri în Cuba. Ei au organizat și înarmat pe mercenarii care au încercat să debarce în primăvara anului 1961 la Playa Giron. Cit de vitejește a răspuns poporul cuban înarmat acestui atac, e un fapt cunoscut de toți. Faptele au intrat în legendă. Mai târziu, în toamna anului 1962, imperialiștii americani au amenințat din nou libertatea și independența Cubei printr-o invazie care urma să sugrume revoluția. Lumea își mai aduce aminte de acele zile intrate în istoria contemporană sub numele de „criza Cubană”. De la un capăt la altul al lumii, în toate limbile pămîntului, a răsunat atunci glasul hotărît al popoarelor care luau

apărarea Cubei revoluționare: „Cuba nu este singură!”. Atitudinea unită și hotărîtă a țărilor socialiste, lupta oamenilor muncii din toate țările a fost de un ajutor neprețuit poporului cuban în lupta sa. Victoria a fost de partea sa. Planurile imperialiștilor americani au dat greș. Trieste, muncește, se bucură de cuceririle sale revoluționare, cel mai tânăr stat socialist, primul vâstar al socialismului în emisfera occidentală — Cuba liberă.

Mulți călători prin Cuba rămân uimiți de puterea revoluției, de trăinicia și entuziasmul acesteia. Lucrurile se explică înainte de toate prin aceea că spre deosebire de alte așa-zise „revoluții” care au loc în America de Sud, cea cubană a fost profund populară, cu rădăcinile înfipte adînc în masele cele mai largi. Încă de la început Fidel Castro și tovarășii săi au înscris pe steagul lor de luptă împlinirea celor mai urgente revendicări populare.

Ziua de 17 mai a anului 1959, cînd Fidel Castro a semnat legea reformei agrare a devenit cu adevărat o sărbătoare națională.

Dînd viață planurilor sale de adînci prefaceri, guvernul revoluționar a inițiat ani noi în viața Cubei:

- anul 1959 — anul reformei agrare;
- anul 1960 — anul planificării;
- anul 1961 — anul alfabetizării țării.

Toate planurile au reușit pînă acum. Toți țărani au pămînt. S-a trecut cu succes la planificarea economiei. Toți cubanii (analfabetismul domnea aici în proporție de 60 la sută) știu carte. Știți ce a devenit azi vechea și altădată temuta fortăreață de la Moncada? Un centru școlar în care numeroși copii învață să scrie, să citească, să trăiască pentru patria lor.

● PRIN ȚĂRILE LUMII ● PRIN ȚĂRILE LUMII ●

Apă, apă... Cît vezi cu ochii, o nesfîrșită întindere de apă din care răsar stilpii de telegraf și pilcuri răzlete de căsuțe acinate pe cite-un dîmb.

N-am mai văzut asemenea inundație. Dar însoțitorii mei, oameni de prin partea locului, nu se arată prea neliniștiți. Așa ceva se întîmplă pe aici des. Cîteva zile de ploaie necontenite și riul Brahmaputra își iese din maluri.

...Provincia Pakistanul de est se întinde pe o suprafață de 141 200 kilometri pătrați, ceea ce reprezintă 15 la sută din întreg teritoriul Pakistanului (946 300 km p). Ca populație, însă, ea depășește provincia apuseană a țării — Pakistanul de vest — avînd peste 50 de milioane de locuitori sau aproape 55 la sută din numărul total al pakistanezilor. Pakistanul de est este o regiune agricolă. Aproximativ 95 la sută din populația provinciei trăiește la sate și 74 la sută lucrează în agricultură.

Principala cultură alimentară este aici orezul. Culturile de orez ocupă 84 la sută din întreaga suprafață cultivată. Abundența de apă și soarele puternic favorizează această cultură. În multe regiuni ale provinciei se obțin cite două recolte de orez pe an, iar în unele chiar trei recolte. Totuși, de mulți ani agricultura provinciei nu poate asigura populației necesarul de orez. Pentru a acoperi măcar parțial deficitul cronic al producției de orez, se importă anual 200 000-400 000 tone de orez din alte țări.

„Micul birt unde ne-am oprit ca să luăm o gustare, se afla în vecinătatea judecătoriei din localitate. La masa noastră

ne-am văzut vecini cu tînărul jurist Rachman. Am intrat în vorbă. „Procesele noastre, ne-a spus el, se poartă în cea mai mare parte cu privire la pămînt. Numeroși moșieri cer tribunalului să anuleze o hotărîre sau alta a comisiei pentru aplicarea reformei agrare. (Reforma

Pakistanul de est

prevede confiscarea unei părți a pămînturilor moșierești, în schimbul unei compensații). Dar și mai multe acțiuni le intențiază țărani dijmași, care se plîng de faptul că moșierii îi alungă de pe loturile de pămînt arendate și dau fictiv în stăpînire aceste loturi unor rude sau unor persoane interpușe. Procesele durează nu săptămîni, sau luni, ci ani întregi. Treaba asta le e la îndemînă moșierilor. Guvernul a luat hotărîrea cu privire la reformă în anul 1950, dar au trecut mai bine de zece ani și nu s-a realizat nici o zecime din ceea ce s-a prevăzut. Dacă lucrurile vor merge și mai departe așa, pentru înfăptuirea reformei agrare va fi nevoie de... o sută de ani”.

În satul pakistanez principal producător agricol rămîne dijmașul, care, în schimbul unei rente mari (de obicei o jumătate din recoltă, iar uneori și mai mult), arendează de la moșier un petic de pămînt, în medie de la unul la trei acri.

Și fiindcă stăpînul poate ori cînd să-l izgonească de pe pămîntul arendat, dijmașul nu e, firește, interesat în îmbunătățirea solului și a tehnicii agricole. De altminteri, nici n-are mijloace pentru a face asta, fiindcă principalele lui unelte sînt plugul de lemn și sapa. Iată de ce recolta la hectar scade cu fiecare an...

O altă forță care frinează dezvoltarea agriculturii este capitalul străin. Capitalul englez continuă să dețină poziții puternice în cele mai importante ramuri ale economiei Pakistanului de est. Dar capitaliștii englezi nu sînt, de bună seamă, nicăieri atît de puternici ca în domeniul plantațiilor de ceai și în comerțul cu ceai pakistanez. Din cele 33 400 hectare de plantații de ceai, englezilor le aparțin cele mai bune plantații, cu o suprafață de 24 200 hectare, care dau 86 la sută din toți ceaiul pakistanez.

În ultima vreme, în comerțul exterior al Pakistanului de est, Anglia e înlăturată tot mai mult de monopolurile americane, care profită de dependența economică și politică tot mai mare a țării față de S.U.A.

Americanii operează foarte bine la adăpostul programului de „ajutor” economic și tehnic. Este caracteristic faptul că acest „ajutor” e destinat îndeosebi dezvoltării unor ramuri care înlesnesc monopolistilor obținerea profitului, sau aduc profit fără însă a viza dezvoltarea mării industrii.

După cum vedem, țelul pe care-l urmăresc colonialiștii și neocolonialiștii e același...

După P. KAȘTANOV
(Din revista sovietică „Asia și Africa azi”)

Ana Nunez Macin (Cuba)

LIBERTATEA

Cubanii au în inimi un singe-nvăpăiat —
Ii știe omenirea în țară înirățită
De-un strigăt „Libertate” spre boltă ridicat,
Ecou pînă departe pe mările fierbinți.

O patrie ce știe de-un jug mai ierî ștărmat,
Ne descrețește fruntea sub nimb strălucitor;
Lumina ei străpunge oceanul depărtaț
Sărbătorînd eroul iubit de-al său popor.

Se-ntoarce Fidel Castro în patrie purtînd
O floare purpurie la bluza de soldat —
Apărător al păcii, din inimi e-aclamat,

Drept simbol demnității poporului de rînd;
Căci Băira în lupte viteaz l-a arătat,
Iar trandafirii Sierrei erou l-au consacrat.

In rominește de
GEORGE DEMETRU PAN

Cine are zile-muncă

Foaie verde fir mohor,
Hai cu toții pe ogor —
Un izvor de bogăție
Colectiva să ne fie!

Că recolta, de-i mănoasă,
Ne-aduce comori în casă.
Uite-aici televizorul —
Ni-l aduse grișorul!

Uite, Leano, cum răsare
Mobila din prășitoare,
Cum se-arată, măi băieți,
Motoreta din știuleți!

Și dac-o să stai, vecine,
Cu zilele-muncă bino,
Cheamă repede timplarul
Să-ți mai lărgască hambarul.

(Brigada artistică de agitație
a căminului cultural din comuna
Piatra, raionul Zimnicea).

Prezentatorul I: — Stăncuța,
unde-o pornești?

Gestionarul: — După marfă,
la Fetești.

Prezentatorul II: — Iar?

Gestionarul: — Păi iar!

Prezentatorul I: — N-ai fost
și ieri?

Gestionarul: — Da, și ieri
și-ălaltăieri, numai că tot ce-am
adus, hocus-pocus l-a și dus.

Totul: stambă, văsărie, imprimări,
lenjerie, cale, sodă și
sandale, tehnice, coloniale...

Prezentatorul II: — De-ada
ești tu amărât?

Gestionarul: — Să ai fost
fără pe-afit!

Prezentatorul I: — Și n-ai
bluze de silon?

Prezentatorul II: — Nici clo-
rapi fără talon?

Prezentatorul III: — Cu san-
fără, cu u-aleg...

Gestionarul: — Ieri aveam
un raft întreg. De-ala mă duc
la oraș, să cer rafturi cu... ataș.

Oamenii se îmbulzesc și-alfiel
nu mai prididesc. Vine unul:
„Dă-mi cutare”. Altul: „Aveți
cărucioare?” (c-astăzi pentru
fiu-său, omul nostru vrea lan-
dou). Se vînd geamuri, făinoa-
se, plăpumioare de mătase, fri-
gidere, motorete și podoabe
pentru fete. Ni se cere-acum în
saf un asortiment bogat, iar în
casă, dragii mei, intră zilnic
mii de lei. Și-atunci, viu cu-o
întrebare: știți voi ce e asta,
oare?

Brigada: — Știm, cum nu: e
BUNĂSTARE!

(Brigada artistică de agitație
a căminului cultural din co-
muna Gildău, raionul Fetești)

„Drept
la
țintă”

Spicuri din progra-
mele brigăzilor artis-
tice de agitație ale
cîtorva cămine cultu-
rale sătești.

Bîrfitoarele

Două fete au ieșit
Împreună la prășit —
Ileanța și Catrina
Gureșe, bătu-le-ar vina,
Că vorbesc mereu cit zece,
Iară vremea trece, trece!

Uite-le cum dau din mină
Și prășitul îl amină.
— Ia mai spune-mi ceva, Ileană,
Dă-o-n ciori de buruiană!
Fac doi pași, iar se opresc
Și mai rău sporovăiesc:
Ba că s-a-ncrunțat vecina
Că nu i-a ouat găina
Și că i-a fugit pisica,
Sau ce fustă are-Anica
(De-l vrea mire pe Andrei),
Despre-un borș cu țaiței
Care nu le-a fost pe plac,
Cum se-nnoadă așa-n ac,
Cum a rincezit slămina
În șopron la țafa Lina,
Că Anica lui Ion
Își ia bluză de silon,
Că Maria e colțoasă
Însă crede că-i frumoasă...

Și-uite-așa, spre deal sau vale,
Toată vremea la taclale.

Numai că pe inserate,
Judecînd la calitate —
Nu li s-a pontat prășitul
Și-au rămas doar cu bîrfitul!

(Brigada artistică de a-
gitație a căminului cultu-
ral din comuna Gura-
Șuții, raionul Titu).

MĂSURA BUNĂ

Este unu-n sat la noț
Lat în spete, 'nalt cît dot
Dar cam lenș — și nu strică
Să oi-l spun: Roșu Velică.

Cum mergea-ntr-o zi agala,
Se brodi să-și iasă-n cale
Chiar tovarășul Măiță
Care-i gospodar de viță —
Tot mereu frunțaș în muncă
Și pe coastă și în luncă.

La statură însă, el
Este mult mai măruntel,
Nici nu se compară-adică
Cu zdrahonul de Velică.

Și cum îl pricea de sus,
Cel înalt cît doi a spus:
— Să nu-i fie cu bănat,
Dar mărunt mai e de stat!
Oare nu i-ar fi mai bine
Să arate-așa ca mine?

Cineva îl auzi
Și pe dată îi grăi:
⇒ Apoi și-a ales măsura —
Fapta-naltă, nu statura!

(Brigada artistică de a-
gitație a căminului cultu-
ral din comuna Malul
Spart, raionul Titu).

Sala plină, scena goală!

Povestea ce-o prezint îndată
E pe de-a-ntregu-adevărată
Și de aceea mă grăbesc
La toți să v-o istorisesc.

Și-au anunțat la Vitoara
(Cu-o zi-nainte, de cu seara)
Programul, pe afișe colorate,
Brigăzile din cîteștrele sate.

Sala e plină:
Toți vor să vadă...
Dar vreo brigadă
S-apară, ioc!

Sînt și „motive”:
Doi au migrenă —
Nu-s buni de scenă;
Șapte au febră
(Nici ei nu-s buni)
Altul e miro —
Să-și ieși din fire
Cu-așa minciuni!

Pină la urmă, din trei sate
(Cite fuseseră-anunțate)
S-a înclinat pe scena goală
Doar un flăcău, cu govișală!

Dragi spectatori,
Regret amaric
Că stați zadarnic
Dar spun tuturor
Cum că serbarea
Va fi fixată

Pentru o dată
De... viitor.

Un glas tună atunci ca sirena:
— Nu v-o fi vorba,
cum vă e și... scena?!

(Brigada artistică de a-
gitație a căminului cultu-
ral din comuna Cura Vitoarei,
raionul Teleajen).

Prinsoarea

— De ce nu vii și dumneata la
cercul legumicol, nea Ilie? Dacă
vrem să avem recolte bogate, tre-
buie să ne ținem de carte cu toții.

— Lasă, măi, Sandule, că pătlă-
gelele și castraveții cresc și fără
școlire.

— Nu, asta ar însemna să ba-
tem pasul pe loc. Ia numai pri-
vește sămînța asta de ridichi...
(Arată o pungă cu semințe pe
care Ilie le prefiră în palmă). Am
încercat mai multe soiuri și am
văzut că sămînța asta e cea mai
productivă. Sămînța trecută prin
laboratorul nostru, nea Ilie!

— Ei și? Iacă, eu fac o prin-
soare cu tine. Dă-mi și mie niște
sămînță de-asta să pun vreo trei,
patru brazde, și dacă n-o să scot
mai multe ridichi decît voi, să
nu-mi mai spuneți pe nume, Ri-
diche să-mi ziceți!

— S-a făcut, nea Ridiche!

— Cum?!!

— Ai și pierdut prinsoarea cu
ridichile: asta-i sămînță de...
gului!

(Brigada artistică de agitație
a căminului cultural din co-
muna Piatra, raionul Zimnicea)